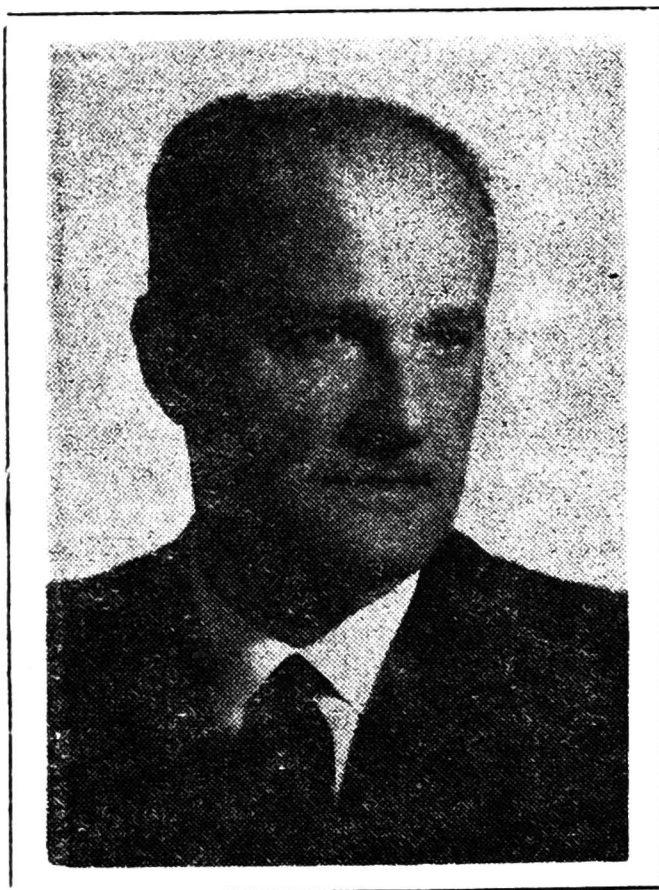

WSPOMNIENIE O PROF. DR EUGENIUSZU RALSKIM

W dniu 24 maja 1981 roku zmarł nagle prof. dr Eugeniusz Ralski emerytowany profesor Akademii Rolniczej w Krakowie, wieloletni członek Komitetu Zagospodarowania Ziemi Górskich PAN, zast. przewodniczącego w latach 1957—1958, a następnie pełniący funkcję przewodniczącego Komitetu w latach 1958—1959. Jego śmierć okryła żałobą i pogrążyła w bólu nie tylko rodzinę, najbliższych przyjaciół i współpracowników, ale też cały rolniczy świat naukowy naszego kraju. Prof. dr E. Ralski należał bowiem do uczonych mających duże zasługi dla rozwoju polskiego nowoczesnego rolnictwa oraz kształcenia jego kadr.

Prof. dr Eugeniusz Ralski urodził się 6 listopada 1910 roku we wsi Osieczany k. Myślenic, w chłopskiej rodzinie. Jak sam często podkreślał, już od najmłodszych lat uczył się w domu rodzinnym praktycznego rolnictwa. Nabyte umiejętności w pracy na roli pragnął następnie podbudować teoretyczną wiedzą, żeby zrozumieć istotę wykonywanych czynności agrotechnicznych i poznać tajemnice biologii uprawianych roślin. Z tymi właśnie zamierzeniami rozpoczął naukę w myślenickim gimnazjum, a następnie na Wydziale Rolniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Dyplom inżyniera rolnictwa uzyskał w 1933 roku, a następnie na tym Wydziale podjął pracę w charakterze pomocniczego pracownika naukowego. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych uzyskał w 1934 roku w oparciu o rozprawę naukową dotyczącą przyczyn występowania rdzy na pszenicy w roku 1932. Praca ta została nie tylko wyróżniona specjalną nagrodą PAU, ale też przyczyniła się w dużym stopniu do zapobiegania oraz zwalczania tej groźnej choroby zbóż.

Po doktoracie E. Ralski podjął pracę na Wydziale Rolniczym Politechniki Lwowskiej w Dublanach jako starszy asystent, a następnie przeniósł się do Stacji Ochrony Roślin Śląskiej Izby Rolniczej w Katowicach, gdzie pracował do wybuchu II wojny światowej.

W okresie okupacji hitlerowskiej prof. Ralski walczył w konspiracyjnych oddziałach AK. Cechowała Go niezwykła odwaga i poświęcenie, wypływające z wielkiego patriotyzmu. Równocześnie był jednym z inicjatorów i organizatorów tajnych kursów uniwersyteckich i czynnym wykładowcą z zakresu rolnictwa i botaniki.

Po odzyskaniu niepodległości w roku 1945 wrócił do pracy naukowo-dydaktycznej na Wydziale Rolniczym UJ, uczestnicząc w organizowaniu powojennych studiów rolniczych. W czerwcu 1945 uzyskał tytuł docenta w zakresie uprawy roli i roślin.

Pracy naukowej nie przerwał nawet wówczas, kiedy to za nie ujawnienie swej przynależności do AK przebywał przez 10 lat w więzieniu (po roku 1956 został zrehabilitowany). Pisał tak potrzebne w tym czasie podręczniki akademickie z dziedziny łąkarstwa. Są to: „Biologiczne podstawy użytkowania łąk i pastwisk” wydane pod nazwiskiem E. Osieczkański, „Rośliny pastewne” pod nazwiskiem A. Kalicki oraz „Wieloletnie trawy pastewne — Nasiennictwo” pod nazwiskiem E. Miernicki.

W roku 1956 prof. E. Ralski podjął pracę w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Oddział w Krakowie w dziale uprawy zbóż, z którym współpracował aż do przejścia na emeryturę. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1957 roku. W latach 1957—1963 był kierownikiem Katedry Ekologii Roślin w WSR we Wrocławiu, a następnie powrócił do Krakowa, gdzie był kolejno kierownikiem Katedry Botaniki Leśnej (1963—1966), Katedry Przyrodniczych Podstaw Melioracji (1966—1970) i wicedyrektorem Instytutu Melioracji Rolnych i Leśnych Akademii Rolniczej. W latach 1964—1966 prowadził też wykłady z przyrodniczych podstaw melioracji na Wydziale Budownictwa Wodnego Politechniki Krakowskiej. Tytuł profesora zwyczajnego uzyskał w 1974 roku.

W roku 1980 po ukończeniu 70 lat życia przeszedł na emeryturę. Niemniej jednak z uczelnią nie zerwał kontaktów. Systematycznie przychodził do Zakładu żeby służyć pomocą i radą młodszym pracownikom.

Działalność naukowo-badawcza i dydaktyczna prof. dr E. Ralskiego zasługuje na szczególne podkreślenie. Był On wspaniałym wykładowcą i autorem wielu prac naukowych. Swą wiedzę przekazywał również przez wydawanie podręczników akademickich, których łącznie ukazało się 11. Był wybitnym specjalistą w wielu dziedzinach nauk rolniczych, a przede wszystkim w zakresie uprawy, hodowli roślin, łąkarstwa, ekologii roślin oraz fitopatologii. Za swoje zasługi otrzymał liczne nagrody, wyróżnienia i odznaczenia, łącznie z Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Na podkreślenie zasługuje też działalność wychowawcza prof. Ralskiego. Był niezastąpionym przyjacielem młodzieży akademickiej, nigdy nie szczędził jej czasu i służył pomocą we wszystkich sprawach. Życzliwy i wyrozumiały, a przy tym wymagający, zyskiwał sobie powszechne uznanie. Promował wielu doktorów tworząc w ten sposób własną szkołę naukową. Do każdego podchodził z sercem. Chętnie pomagał i radzi. Zawsze był bezpośredni i naturalny. Stąd też w jego towarzystwie wszyscy czuli się dobrze i chętnie z nim przebywali.

Pomimo doznanych cierpień był człowiekiem pełnym radości i humoru. Lubił żatorawć i umiał rozładować każdą niemiłą atmosferę. Miał duże zdolności gawędziarskie, chętnie opowiadał, co czynił w sposób ciekawy i zajmujący.

W całym okresie Swej twórczej pracy brał czynny udział w organizacji życia naukowego kraju, będąc członkiem wielu komitetów naukowych PAN, rad naukowych, towarzystw i stowarzyszeń naukowych, a między innymi: Rady Naukowo-Technicznej przy Ministrze Rolnictwa, Rady Naukowej Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, Komitetu Melioracji, Łąkarstwa i Torfoznawstwa PAN, Komitetu Zagospodarowania Ziemi Górskich PAN, Komisji Nauk Rolniczych i Leśnych Oddziału PAN w Krakowie, a ponadto koordynatorem krajowych badań immunologicznych w ramach RWPG.

Nam, którzy znaliśmy osobiście tego szlachetnego człowieka i wielkiego uczonego, będzie Go zawsze brakować — pozostanie do końca w naszej pamięci. Odszedł od nas do ziemi ojców, którą tak kochał, dla której walczył o wolność i dla której pracował przez całe życie.

Ewa Góra i Ryszard Kostuch